

**Apologia Petri Stevartii Leodii, Theologiae In Academia
Ingolstadiana Professoris, Ad D. Mavritivm Ibidem
Parochi, Consilarii Ducalis Bauarici, & ad SS. apostolos,
Coloniæ, Præpositi. Pro Societate ...**

Stevartius, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1594

VD16 S 8949

Quomodo Hæreses sine sanguine, vel extirpari, vel certè labefactari
possint. ibi. Nusquam Hæretici tantam libertatem concedunt Catholicis,
quantam plu ribus in locis Catholici Hæreticis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70292](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70292)

multibus tantum improborum se tutatos esse, & saepius iniuriam passos, nunquam intulisse.

Comparemus nunc, si placet, cum hac fide & animo Catholicorum Iesuitarumque; fidem ac sententiam Protestantium; tum etiam bella ab his & illis inuicem gesta perpendamus: apparebit sane, qui sint Rerum pub. perturbatores, qui belli tubæ, faciesque. Primum, illud est admirabile, quod hi tam clementes atque mites Evangelici doceant, ac clament contra Doctores Catholicos & Ecclesiam, fidem liberam esse; conscientias non cogi aut constringi: neminem ad fidem & religionem vi aut supplicio trahi; verbo DEI, contra errantes, non gladio, non laqueo aut igni, pugnare oportere. Itaque indignantur & horribilibus calumnijs Catholicos infectantur, qui contrarium docendum & faciendum censent. Verum in hac re illud accidit: Nos Catholici, praesertim in Imperio, verbis seueritatem, & poenas in contumaces Haereticos praeferrimus: re ipsa mansuetudinem & patientiam. Haeretici è contrariò sermone blandiuntur, & factis laedunt innocentes Catholicos. Nonne in multis ciuitatibus ac Prouincijs Imperij, etiam in quibus plures & meliores sunt Catholici quam Haeretici, libera est Religio? Nonne multi Principes Catholici in suis ditionibus ac Regnis locum dedere & templa permisere, Lutheranis, Caluinianis, Anabaptistis, alijs Haereticis? Nonne vbi-
 cunque nonnihil virium sumpsit aliqua Haeretica factio, illicitandem obtinuit libertatem? Atqui Catholici sentiunt alioqui, vi quoque & supplicijs in ordinem cogendos haereticos. E contrariò, vos qui fidem docetis, ita liberam esse debere, vt nemo propterea, quod aliam sectam, quam eius Principes & Magistratus, sequatur, aut in exilium mittendus, aut vlla molestia afficiendus sit; Vbi, quaeso, per Deum immortalem, hanc libertatem vos Catholicis permittitis? Vnum mihi locum in Imperio ostende, in quo si dominantur, aut summum Magistratum gerant Haeretici, hanc libertatem, quam ipsi petunt, & à nobis saepe impetrant, Catholicis relinquunt? libertatem quidem haeresum quibusdam

*Comparatio haeretico-
rum cum Catho-
licis in
fide. & in
factis.*

*Prædicatio
summa est
vt quilibet
quod sibi bo-
num vide-
tur, credat.*

*Iniqua illorum Prote-
stantium pe-
nitio, qui in
suis terris
nullum Catho-
licis lo-
cum aut ex-
ercitium re-
linquentes
sibi apud
Catholicos
omnia esse
libera cu-
piunt.*

O
locis

locis relinquunt, & varias, multiplicesque sectas. Sed inquam ibi, vbi summa penes Lutheranos, Calvinianos, aut alios Sectarios auctoritas ac potestas est, Catholicis locus est. Nonne vos, profligatissimi Prædicantes, cum primum aliquis Magistratus in Imperio Catholicam Religionem deseruit, auctores fuistis, vt spoliarentur templa, eijcerentur Sacerdotes, vastarentur Monasteria, constuprarentur Moniales, cætera fierent, quæ facta sunt, quæ nunquam satis deplorari possunt. Vos vbiunque estis, vbiunque Euangelium vestrum prædicatur, à Catholicis recepti estis, illorum templa occupastis; Catholici vbiunque templum petunt, quod ipsis à maioribus ad hunc cultum, ad hæc sacra constructum est. Catholici vobis propria templa concesserunt: in quæ vos nunquam amplius illos admittitis; nec si noua construere vellent, concederetis. Velim profectò hæc attentius considerarentur: indigna videretur res, & defendenda pijs. Nos libertatem verbis adimimus; re, propter pacem, concedimus: Illi libertatem verbis pollicentur, re ipsa omnem eripiunt, præsertim Catholicæ fidei. Ego certè ex animo commoueor & doleo. Quare nobis Catholicis non eodem iure esse liceat, quo hæreticis, nempe vt solum nostram, quam Patres vestri obuijs vlnis à suis maioribus acceptam nobis tradiderant) Religionem, nostris in Prouincijs defendamus, nec alienas Sectas admittamus, quas communes nostri Maiores damnarant? Vereor profectò ne lenitate sit à nobis erratum nimia.

Huius sunt plurimæ exempla non modo in ditionib. Principum Protestantium: sed in plerisque ciuitatibus Imperialibus. Si liberam oportet esse Religionem, quare vbiunque ferè sunt hæretici, illic nullus est locus Sacerdotibus, Monachis, aut Monialibus, nedum Iesuitis? Quare vbi propter Superiorum Magistratum, aut Imperatoriam Auctoritatem paucula supersunt Monasteria aut templa Catholica, in ijs cultus diuinus interdicitur? Quare conciones prohibentur? Quare nec priuatim quidam Religiosis tanquam in carcere clausis, Sacramentorum fructus, vel in extremis conceditur? Esto. Principibus Protestantibus hoc liceat; vnam in suis ditionibus tueri Religionem: Hoc enim obij-

cicæ

et Polycarpus, & adducet exempla Catholicorum Principum, qui omnes hæreses exigunt: quanquam hoc discrimen est, quòd Protestantes ferè Catholicos omnes excludunt: plerique autem Principes Catholici multos ex Hæreticis sub sua ditione liberè viuere sinunt. Quid verò dicitur de Rebus pub. de liberis Imperij Ciuitatibus? Si secundum decreta & cõuenta vtramq; oportet esse Religionem liberam; quare ergo multis locis coguntur homines ad cõciones, ad conuenticula Lutheranorum? quare nec angulus vlli Sacerdotum conceditur, in quo Missas celebret? aut quare non pari cum Lutheranis & Protestantibus fruuntur libertate Catholici? quare? fortè inuenietur, qui dicat, Catholicam fidem Idololatricã esse? scelus hominis, an quia ita tibi videtur, talis etiam est? Etiam Catholicis Imperatoribus dogmata vestra hæretica visa sunt: ni hilominus vestris libertatem concesserunt. An quia minus pacifici sunt Catholici? Atqui penes Magistratum est, coërcere improbos aut rebelles. Quid igitur causã adferetis, nisi hanc vnicam, vobis ita libere; nec cum Catholicis velle aut posse vos viuere, cum tamen ipsi hoc velint, ac possint: & re ipsa, multis in locis, benignissimè vos tractent. Verum enim uero vos hæretici sic comparati estis, vt Catholicorum vel vestigia excremini.

At vrg. bit aliquis, illam libertatem, qua Hæreticis etiam ad sacras dignitates aditus pateat. Quasi verò hæc libertas sit. Hæreticorum quidem hæc licentia esset, Catholicorum æterna seruitus; nec vlla ratio excogitari potest facilior ac promptior, totam Religionem funditus tollendi, quàm si hæc libertas concedatur; si pro Catholicis sacrisque hominibus; Hæretici profani nobis sint venerandi: Ita scilicet rem Catholicam curabunt isti, sicut lupi oues, &c. Præterea, qua conscientia aut fide freti, has dignitates ambiunt, qui dignitates sacras contemnunt & irrident? Instituta hæc sunt, vt Sacrificia offerantur pro viuis atque defunctis; vt DEI, Sanctorumque cultus & honor conseruetur ac augeatur; vt psalmi, precesque statæ diè noctuq; decantentur; vt

De Autonomia seu libertate Religionis qua ad aditus ad honores sacros Ecclesiasticos. Vt Ecclesia possint sentire Protestantes vbi que conscientia rum libertate affectata